

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

04.04.2016 № 16-610

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.

Щодо результатів аудиту

Шановний Володимире Борисовичу!

Рахункова палата розглянула та затвердила Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на виконання повноважень Державній фіскальній службі України. Контрольний захід був проведений у зв'язку з надходженням запитів народних депутатів України Геращенко А.Ю. та Маркевича Я.В. За результатами розгляду Звіту Рахункова палата констатує, що Державна фіскальна служба України (Міндоходів) як головний розпорядник бюджетних коштів за бюджетною програмою за КПКВК 3301010 протягом 2014 року та січня-вересня 2015 року не забезпечила в повному обсязі економного, ефективного і законного використання бюджетних коштів, виділених їй на виконання повноважень.

Під час аудиту Рахункова палата здійснила перевірки центрального апарату ДФС та вибірково дев'яти територіальних органів ДФС і встановила, що через необґрунтовані, неефективні управлінські рішення загалом за рахунок коштів загального фонду державного бюджету цими органами неефективно використано **близько 6,1 млн грн**, з недотриманням вимог законодавства – **0,7 млн грн**, допущено порушень законодавства у сфері закупівель при придбанні робіт, послуг на **1,9 млн грн**, недоотримано (втрачено) доходів до спеціального фонду державного бюджету на суму понад **0,4 млн гривень**.

У 2014 році ДФС (Міндоходів) не забезпечено виконання в повному обсязі **майже 70 відс.** результативних показників, затверджених у паспорті бюджетної програми за КПКВК 3301010. За **22** результативними показниками (**48 відс.**) ДФС не досягнуто навіть мінімального рівня виконання.

Через неналежне виконання повноважень органами ДФС з організації дієвої системи внутрішнього контролю її територіальними органами допущено низку недоліків і порушень при плануванні, використанні бюджетних коштів, а також при збереженні, використанні та обліку майна, зокрема:

- при плануванні на 2014–2015 роки коштів державного бюджету за КПКВК 3507010 понад **230 млн грн** потреби в бюджетних коштах, розрахованої перевіреними територіальними органами ДФС, у порушення вимог законодавства не були обґрунтовані відповідними розрахунками;

- підрозділами внутрішнього аудиту та контролю органів ДФС у 2014 році не забезпечено компенсації близько **45 відс.** встановлених ними втрат фінансових і матеріальних ресурсів на загальну суму майже **1,3 млн грн**;

- за результатами аудиту в Одеській митниці ДФС встановлено, що станом на 01.10.2015 у митниці обліковувалося нестач на загальну суму понад **11,7 млн грн**, при цьому претензійно-позовна робота щодо повернення встановлених нестач майна або стягнення на користь держави збитків і виявлення винних осіб проводилася митницею на неналежному рівні, як наслідок – **втрати не відшкодовані.**

У дослідженому періоді ДФС (Міндоходів) **не забезпечено належного виконання покладених на неї повноважень щодо реалізації державної податкової політики та політики у сфері державної митної справи**, зокрема:

- у 2014 році не виконано індикативних показників Мінфіну із забезпечення надходжень (збору) до Державного бюджету України за загальним фондом на **5,9 відс. (на 19,7 млрд грн)**, а за січень-вересень 2015 року – за спеціальним фондом на **11,6 відс. (на 0,1 млрд грн)**;

- протягом дослідженого періоду **податковий борг** за податковими зобов'язаннями, самостійно визначеними платниками податків, і за результатами контрольної роботи (без урахування податкового боргу платників податків, які перебувають у процедурах банкрутства або щодо яких судом прийнято рішення (постанова) про зупинення провадження у справі) **збільшився у 3,3 раза** і станом на 01.10.2015 досяг **29,9 млрд гривень**. За рахунок списання у дослідженому періоді було погашено **7,3 млрд грн** податкового боргу, сплати платниками податків грошових коштів – **18,8 млрд грн**, тобто **кожна третя гривня погашеного податкового боргу списувалася**;

- за 9 місяців 2015 року платникам податків були надані розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань і податкового боргу майже на **19,2 млрд грн**, що у **2,7 раза більше**, ніж за 2014 рік (**6,3 млрд грн**);

- через неналежну якість контрольно-перевірочної роботи та підготовлених за її результатами матеріалів у дослідженому періоді судами всіх інстанцій **67,1 відс.** рішень приймалися на користь платників (**56,3 млрд грн**), що призвело до **додаткових видатків державного бюджету тільки на сплату судового збору у сумі, за розрахунками, 198,2 млн гривень**. Водночас внаслідок оскарження платниками податків рішень контролюючих органів щодо донарахування грошових зобов'язань, а також несплати ними узгоджених сум грошових зобов'язань **фактично із донарахованих у 2014 році контролюючими органами грошових зобов'язань до бюджету сплачено лише 14,2 відс., а за 9 місяців 2015 року – 10,9 відс.;**

- за закінченими у 2014 році кримінальними провадженнями до суду було передано з обвинувальним актом лише **15,0 відс. справ**, за 9 місяців 2015 року цей показник становив **21,3 відсотка**. Разом з тим через застосування з 01.01.2015 процедур податкового компромісу протягом 9 місяців 2015 року податковою міліцією **закрито 442 провадження** з числа закінчених, за якими державі відшкодовано збитків загалом на **405,8 млн гривень**.

Нормативно-правове забезпечення регулювання діяльності органів ДФС (Міндоходів) було нестабільним, суперечливим і недосконалим, що не сприяло ефективному виконанню ними своїх повноважень та використанню коштів державного бюджету, виділених на таке виконання. Протягом 2014 року та 9 місяців 2015 року **набули чинності 48 законів України**, якими внесені суттєві зміни до Податкового кодексу України, що ускладнювало дотримання вимог законодавства як платниками податків, так і контролюючими органами.

Через неодноразові зміни зразків марок акцизного податку протягом дослідженого періоду і необмежений законодавством термін використання виробниками та імпортерами алкогольних напоїв і тютюнових виробів закуплених ними марок попереднього зразка, а також відсутність автоматизованої системи практичного відстеження обігу підакцизних товарів **виникли ризики для контролю за переміщенням підакцизних товарів**. Отже, на сьогодні створення та впровадження автоматизованої системи контролю за обігом підакцизних товарів (алкогольних напоїв і тютюнових виробів) "Електронна акцизна марка" з урахуванням світового досвіду є пріоритетним.

Суб'єкти владних повноважень після набрання з 01.09.2015 чинності Законом України від 22.05.2015 № 484 "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору", згідно з яким ці суб'єкти, у тому числі і органи ДФС, були позбавлені пільг зі сплати судового збору, за відсутності у них бюджетних призначень на сплату такого збору не могли виконувати в повному обсязі свої функції щодо забезпечення звернення до суду у випадках, передбачених законодавством.

Реорганізація контролюючих органів відбувалась за відсутності концепції щодо напрямів їх реформування, в тому числі і податкової міліції. Як наслідок, протягом дослідженого періоду органи ДФС (Міндоходів) здійснювали свою діяльність у стані постійних організаційних і структурних перетворень, що не сприяло якісному та повному виконанню ними покладених завдань і функцій, а також ефективному використанню коштів державного бюджету, які виділялися на забезпечення їх діяльності. Отже, на сьогодні не досягнута основна мета такої реорганізації – створення ефективного адміністратора податкових і митних платежів, ефективність роботи якого вимірюватиметься як продуктивністю роботи з наповнення бюджету, так і підвищенням рівня сервісу для обслуговування платників податків.

Надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

Р.М. Магута